

LES DEU I DEU

En Pasqüet Cairó era el propietari de «Les deu i deu», la rellotgeria situada a la plaça major. Entre els vilatans hi havia la controvèrsia de saber d'on provenia aquest nom. Els uns deien que, com a bon rellotger, havia homenatjat el simbolisme jovial de les busques quan marcaven aquesta hora. Altres asseguraven que, com a bon creient, així com hi ha qui al negoci hi tenen un sant Pancraç perquè els doni salut i feina, ell confiava més en l'omnisciència i bondat del Suprem. Quan se li demanava a ell, en Pasqüet responia, irònic, que era l'hora que obria pel matí i l'hora que tancava molts vespres.

La botiga era a tocar de «L'altre bar» de la plaça. Quan algú del poble necessitava els serveis d'en Pasqüet, primer passava pel bar i el trobava amb tota seguretat llegint el diari i prenent una cervesa de blat. La vermellor del seu nas i el prominent abdomen, delataven l'afició a aquesta beguda. Ningú no s'explicava, però, com era possible que l'alcohol no li afectés el pols a l'hora de maniobrar en les entranyes d'un rellotge. Qui l'havia contemplat en plena operació, es meravellava de la fermesa i exactitud mil·limètrica de les seves mans. Ni un tremolor, ni un pas en fals. Les pinces arribaven al lloc precís amb la destresa i aplom d'un cirurgià intervenint a cor obert. La seva fama d'excel·lent rellotger havia traspassat fronteres i gent d'arreu arribava amb extravagants rellotges, peces de museu atrotinades, que en Pasqüet ressuscitava deixant-los com nous.

Un matí plujós, el rellotger acabava d'alçar la persiana metàl·lica de la botiga i es disposava a dirigir-se cap el bar, quan un foraster alt i afilat el va retenir pretextant que volia parlar amb ell. En Pasqüet el va convidar a entrar a la tenda i l'individu, amb un clar accent estranger, es va donar a conèixer.

—Senyor Cairó, em dic Peter Müller, soc arqueòleg i geòleg i he vingut des de Suïssa per proposar-li una feina delicada i confidencial.

—Vostè dirà —va dir en Pasqüet, encuriós i oferint-li una cadira enfront de la seva.

—Fa aproximadament un any —va començar a explicar-se el senyor Müller— en unes exploracions a un jaciment arqueològic de la «Gorja d'Oldupai», a la Gran Vall del Rift, al nord de Tanzània, recol·lectant mostres per analitzar, vaig fer una troballa que ningú més va advertir i que tan sols conec jo i ara coneixerà vostè.

Arribat aquest punt, en Pasqüet es va alçar i va tancar la porta de la rellotgeria per dintre.

—Això és el que vaig trobar —va dir, mostrant un paquet de la mida d'un llibre que havia tret d'una bossa encoixinada— com podrà comprovar es tracta de la meitat d'una estructura circular. L'altra mitja no s'ha pogut localitzar.

El rellotger contemplava, admirat, la cura amb què el foraster desfullava l'embolcall del paquet fins despullar-lo del tot, quedant al descobert una caixa d'ivori totalment gravada de jeroglífics. En obrir-la va aparèixer, sobre un llit de seda magenta, una mitja lluna daurada, equipada amb enrevessades filigranes mecàniques amb l'aparença d'un astrolabi seccionat diametralment.

—Què és aquesta meravella? —va exclamar captivat, en Pasqüet.

—Doncs estic d'acord amb vostè que és una meravella però, saber de què es tracta, ja no ho tinc tan clar —va confessar el suís— Tot aquest temps he estat estudiant els símbols que envolten la caixa i finalment he pogut desxifrar el que hi diu, però el seu significat encara és un misteri per a mi.

—I què hi diu? —va demanar, intrigat, el rellotger.

—El que he pogut desxifrar és una frase que es repeteix per tota la superfície de la caixa i que ve a dir: *«Quan els bessons es trobin, el cercle es tancarà i alçarà els braços al Diluvi»*.

En Pasqüet se'l va quedar mirant per sobre les ulleres.

—Sí, ja sé que no li he aclarit res —va reconèixer el senyor Müller— però si es compara amb una antiga llegenda, això té molt més sentit.

En Pasqüet se'l continuava guaitant.

—Veurà, —va començar a narrar l'arqueòleg— segons aquesta història, un Labion massai, un profeta, tenia dos fills bessons molt malavinguts i el pare, no sabent quin d'ells havia de succeir-lo, va consultar-ho amb Ngai, el déu dels massais, portador de les pluges. Aquest va entregar al profeta les dues meitats d'un disc d'or i li va dir: *«Entrega una peça a cada fill i el que, de bona gana, sigui reconegut pel seu germà com l'únic Labion, cedint-li la seva part del disc, aquell serà el teu successor»*

En Pasqüet escoltava atent la narració del foraster.

—Els bessons candidats a Labion, —continuava el relat— quan van conèixer les condicions, lluny d'acceptar-les, van embrancar-se en una lluita a mort, que va durar tot un dia i una nit. El vencedor, per celebrar la seva victòria fratricida, va decidir ajuntar les dues meitats del disc d'or, originant-se d'immediat una pluja que es va convertir en tempesta i després en un devastador diluvi que va inundar totes les terres massai. Aquest va ser, segons la llegenda, el càstig que el déu Ngai els va imposar en no complir la seva ordre.

—Un relat molt interessant —va reconèixer el rellotger— però no hi veig quin és el meu paper en tot això.

—Vull que faci una còpia exacta i simètrica d'aquesta —va puntualitzar el senyor Müller entregant-li la mostra— No m'importa el temps que trigui ni el que pugui costar. No crec en la veracitat de la llegenda però, el cercle complet i la seva història, serà una peça que, exposada, atraurà gent de tot el món. Conec la qualitat dels seus treballs, senyor Cairó, i sé que no defugirà un repte com aquest que, amb tota seguretat, augmentarà la seva bona reputació. Quan ho tingui enllestit faci'm un truc, aquí té la meva targeta.

I sense dir res més, en Peter Müller va acomiadar-se d'en Pasqüet, deixant-lo amb el semicercle daurat en una mà i la targeta a l'altra.

Feia temps que al rellotger no se li presentava una ocasió com la que li brindava aquell estrany personatge. No va voler buscar un rerefons en la comanda, donant per suposat l'honestedat i bona intenció del client, i tot seguit va començar a organitzar-se un pla de treball.

El primer pas seria fer un plànol de la situació exacte de cada component de l'aparell, per seguidament desmuntar-lo peça a peça i facilitar la posterior col·locació al seu lloc. A continuació, reproduir-les fidelment, una a una, amb idèntic material que l'original, però de forma simètrica. Per últim i més laberíntic, muntar totes les peces d'ambdues meitats en el lloc que els correspongués. L'acoblament dels dos semicercles seria allò que decidiria la victòria o el fracàs.

El desmuntatge dels elements i engranatges va ser la part més àrdua de l'encàrrec i la més entretinguda —càrrega que plau no pesa—. Va suposar dos mesos de lluita que van tenir en Pasqüet aïllat del món exterior, dedicat dia i nit a la feina. Un cop enllestit l'especejat, va arribar el torn d'aconseguir el material i les eines adients per fer les còpies. Un parell de mesos més i els fragments estaven a punt per formar els semicercles. En una setmana en Pasqüet va aconseguir deixar llestes les dues parts per ajuntar-les i, en un acte íntim i cerimoniós, les va acoblar.

El rellotger va restar uns minuts contemplant la seva obra d'art. Estava orgullós de l'èxit del resultat. Davant els seus ulls tenia la maquinària més complexa i perfecta que mai s'hagués pogut imaginar. El problema era que desconeixia totalment la seva utilitat.

En aquell moment va recordar l'enunciat d'allò que, segons en Peter Müller, era escrit a la caixa: «*Quan els bessons es trobin, el cercle es tancarà i alçarà els braços al Diluvi*». En realitat, un d'ells era clonat —pensava en Pasqüet—.però el cercle s'havia tancat perfectament, Ell tampoc creia en llegendes i supersticions però, les circumstàncies enigmàtiques que envoltaven aquell encàrrec, el feien recelar. Ara quedava la part «*alçarà els braços al Diluvi*» Va adonar-se que l'enginy, format per dues peces verticals, tan sols podria tenir un parell de posicions correctes, diferenciades cent vuitanta graus. Va ser en girar-lo que va descobrir que, a la part superior, dues agulles de rellotge, una de cada mitja part del disc, semblaven marcar les deu i deu, llavors hi va caure. Com indicava el rètol del seu establiment, les busques situades en aquesta hora, representaven uns braços oberts —*alçarà els braços!*— va exclamar.

Amb cautela, lentament, va anar desplaçant cap amunt l'agulla de la part dreta veient com, de forma automàtica, la de l'esquerra la imitava amb un recorregut simètric. Va ser en arribar a la posició exacta de les dotze quan un inesperat espetec eixordador va espantar en Pasqüet de tal manera que va estar a punt de caure-li el prodigi que tenia entre les mans. L'estrèpit havia estat a fora, a la plaça. Un tro com mai havia sentit. En treure el cap per la porta va contemplar, horroritzat, com una onada gegant saltava per sobre del campanar de l'església, inundant-ho tot. El rellotger, esfereït pel pànic, mentre cridava —el diluvi, el diluvi!— va tenir el reflex de tornar a situar les agulles a les deu i deu. Ell mai no podrà saber-ho però, aquest acte instintiu va suposar un retorn còsmic en el temps que el va traslladar, de nou, al moment de la contemplació de l'obra acabada. El so inoportú del telèfon el va treure de l'abstracció de la seva complaença. Era en Peter Müller.

—Senyor Cairó, sé que li vaig dir que no tenia cap pressa —va dir l'interlocutor— però tinc l'oportunitat d'exposar la peça en un museu que m'ha ofert una sala amb la condició que l'he de dur la setmana entrant com a molt tard. Com ho té?

—Casualment, senyor Müller, —responia en Pasqüet— l'acabo d'enllestir en aquest precís moment. Pot venir a recollir-la quan vulgui.

—Perfecte, perfecte —va alegrar-se el suís— demà mateix estaré amb vostè. Fins demà.

En Pasqüet, mentre endreçava el taller i preparava la peça per l'endemà, anava meditant que costava molt poc treure profit de la ingenuïtat de la gent encara que fos a costa d'exposar un objecte indescriptible recolzat per un text inexplicable narrant una història increïble.

—S'ha de ser molt innocent —pensava en Pasqüet en veu alta— per empassar-se la llegenda del déu, el profeta i el diluvi.

En sortir de la botiga va admirar el cel tan serè que cobria tota la plaça —No es pot demanar més calma— va concloure, i va entrar al bar a prendre's una cervesa.